Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2026)0205

Arengukoostöö tugevdamine tegelemaks ebaseadusliku rändeliikumisega ja selle algpõhjustega partnerriikides

Euroopa Parlamendi 16. juuni 2026. aasta resolutsioon arengukoostöö tugevdamise kohta, tegelemaks ebaseadusliku rändeliikumisega ja selle algpõhjustega partnerriikides (2025/2111(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 79 ja 208,

– võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõiget 5 ja artiklit 21,

– võttes arvesse komisjoni talituste 30. juuni 2021. aasta töödokumenti „Applying the Human Rights Based Approach to international partnerships – An updated Toolbox for placing rights-holders at the centre of EU's Neighbourhood Development and International Cooperation“ (Inimõigustel põhineva lähenemisviisi kohaldamine rahvusvahelistele partnerlustele – ajakohastatud vahendid õiguste omajate seadmiseks ELi naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö keskmesse) (SWD(2021)0179),

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuni 2021. aasta määrust (EL) 2021/947, millega luuakse naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Globaalne Euroopa“[1],

– võttes arvesse komisjoni 16. juuli 2025. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse instrument „Globaalne Euroopa“ (COM(2025)0551),

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrust (EL) 2024/1351, mis käsitleb varjupaiga- ja rändehaldust ning millega muudetakse määruseid (EL) 2021/1147 ja (EL) 2021/1060 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 604/2013[2],

---

1 ELT L 209, 14.6.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

2 ELT L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj.

– võttes arvesse komisjoni 11. märtsi 2025. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse ühine süsteem liidus ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmiseks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/115/EÜ, nõukogu direktiiv 2001/40/EÜ ja nõukogu otsus 2004/191/EÜ (COM(2025)0101),

– võttes arvesse partnerluslepingut ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide organisatsiooni liikmete vahel (edaspidi „Samoa leping“)[3],

– võttes arvesse komisjoni 27. aprilli 2022. aasta teatist „Oskustööliste ja andekate inimeste meelitamine ELi“ (COM(2022)0657),

– võttes arvesse Vahemere piirkonna lepet,

– võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni 7. juuni 2017. aasta ühisavaldust Euroopa uue arengukonsensuse „Meie maailm, meie väärikus, meie tulevik“ kohta,

– võttes arvesse ELi Aafrika jaoks mõeldud hädaolukorra usaldusfondi ja Euroopa Kontrollikoja 25. septembri 2024. aasta eriaruannet 17/2024 „ELi usaldusfond Aafrika jaoks – uutest lähenemisviisidest hoolimata ei suunatud toetust piisavalt“,

– võttes arvesse komisjoni 4. juuni 2025. aasta teatist „Euroopa veekerksuse strateegia“ (COM(2025)0280),

– võttes arvesse oma 7. mai 2025. aasta resolutsiooni Euroopa veemajanduse kriisivalmiduse strateegia kohta[4],

– võttes arvesse komisjoni ja komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 1. detsembri 2021. aasta ühisteatist „Global Gateway“ (JOIN(2021)0030),

– võttes arvesse komisjoni ja komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 2. oktoobri 2024. aasta ühisteatist „Kestlikud rahvusvahelised partnerlused ja Euroopa tiimi lähenemisviis“ (JOIN(2024)0025),

– võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 17. oktoobri 2024. aasta järeldusi rände kohta,

– võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 19. detsembri 2018. aasta resolutsiooni 73/195 ülemaailmse turvalise, korrakohase ja

---

[3] ELT L, 2023/2862, 28.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2023/2862/oj.

[4] ELT C, C/2026/576, 24.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/576/oj.

seadusliku rände kokkuleppe kohta,

– võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 19. septembri 2016. aasta resolutsiooni 71/1 „Pagulasi ja rändajaid käsitlev New Yorgi deklaratsioon“,

– võttes arvesse ÜRO resolutsiooni 70/1 „Kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 „Muudame oma maailma““, mis võeti vastu 25. septembril 2015. aastal New Yorgis toimunud ÜRO kestliku arengu tippkohtumisel ja milles püstitati kestliku arengu eesmärgid, ning pidades eelkõige silmas kestliku arengu eesmärki 10.7,

– võttes arvesse 1951. aasta pagulasseisundi konventsiooni ja selle 1967. aasta lisaprotokolli,

– võttes arvesse Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni arenguabi komitee suuniseid rändega seotud tegevuste kohta ametlikus arenguabis ja sellega seotud töövahendeid,

– võttes arvesse 1950. aasta Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,

– võttes arvesse arengukomisjoni tellimusel tehtud uuringut ELi arengukoostöö rolli kohta ebaseadusliku rändega tegelemisel Aafrikas[5],

– võttes arvesse oma 25. märtsi 2021. aasta resolutsiooni uue ELi Aafrika-strateegia ning kestlikku ja kaasavat arengut toetava partnerluse kohta[6],

– võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

– võttes arvesse arengukomisjoni raportit (A10-0147/2026),

A. arvestades, et ränne ja liikuvus, rahu, hea valitsemistava, stabiilsus, kaasav majanduskasv ja kestlik areng on omavahel tihedalt seotud; arvestades, et rännet põhjustavad nii makro- kui ka mikrotasandi tegurid, nagu relvakonflikt, poliitiline ebastabiilsus, majanduslikud raskused, võimaluste puudumine ja vaesus, piiratud juurdepääs sotsiaalkaitsemehhanismidele, ebapiisav teenuste osutamine, tõrjutus, haavatavate inimeste diskrimineerimine või tagakiusamine, sealhulgas seoses nende usu- ja veendumusvabadusega, toiduga kindlustamatus ja piiratud juurdepääs puhtale veele ning

---

5 Talleraas, C., „The role of EU development cooperation in addressing irregular migration in Africa“ (ELi arengukoostöö roll ebaseadusliku rändega tegelemisel Aafrikas), välispoliitika analüüsi ja toe üksus, liidu välispoliitika peadirektoraat, oktoober 2025.

6 ELT C 494, 8.12.2021, lk 80.

keskkonnaseisundi halvenemine ja kliimamuutused[7];

B. arvestades, et ebaseaduslikud elanikkonna liikumised hõlmavad eri kategooria rändajaid, nagu pagulased ja rahvusvahelist kaitset soovivad varjupaigataotlejad; arvestades, et rahvusvahelise kaitse taotlejad võivad jääda vastutavatesse liikmesriikidesse kuni nende taotluse kohta otsuse tegemiseni;

C. arvestades, et arengukoostööl on oluline roll vaesuse kaotamisel, ebakindlate oludega tegelemisel, inimarengu ja kestlikkuse edendamisel kõigis selle mõõtmetes, üleilmsete probleemide lahendamisel rahvusvaheliste partnerluste kaudu, mis kaitsevad ja edendavad Euroopa väärtusi ja huve, ning rahu ja heaolu toetamisel maailmas;

D. arvestades, et ELi arengupoliitika toetab arenguriikides kestlikku arengut ja stabiilsust, lõppeesmärgiga kaotada äärmine vaesus kooskõlas kestliku arengu tegevuskavaga aastani 2030 ja kestliku arengu eesmärkidega, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 208, järgides samal ajal poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõtet;

E. arvestades, et arengukoostöö peab põhinema kontrollitavatel tulemustel ja selles tuleb konkreetseks ühiseks sihiks seada kestlik areng;

F. arvestades, et Aafrika jaoks mõeldud hädaolukorra usaldusfond loodi selleks, et võidelda ebastabiilsuse, sundrände ja ebaseadusliku rände algpõhjustega ning aidata rännet paremini hallata; arvestades, et Euroopa Kontrollikoda leidis oma ülevaates, et usaldusfond ei saavutanud paljusid oma eesmärke, sest toimivad strateegiad ei olnud alati selgelt kindlaks määratud;

G. arvestades, et alates 2015. aastast on EL pidanud toime tulema enneolematute rändevoogudega, mille haldamine on nõudnud liikmesriikidelt pidevaid jõupingutusi, ning arvestades, et seetõttu on vaja tugevdada Euroopa arengupoliitikat, mis aitaks kõrvaldada ebaseadusliku rände ja sundrände algpõhjused, kuna aastatel 2015–2024 esitati ELi liikmesriikides üle 8,5 miljoni varjupaigataotluse[8]; arvestades, et ebaseaduslikud piiriületused ELi välispiiridel vähenesid 2025. aastal rohkem kui veerandi võrra (26 %) peaaegu

---

7 Essentials of Migration Management, „Drivers of international migration“ (Rändehalduse põhielemendid, „Rahvusvahelise rände põhjused“), https://emm.iom.int/handbooks/global-context-international-migration/drivers-international-migration.

8 Euroopa Liidu Varjupaigaamet, „3.4 Data on applications for international protection“ (Andmed rahvusvahelise kaitse taotluste kohta), https://euaa.europa.eu/asylum-report-2025/34-data-applications-international-protection.

178 000 inimeseni[9]; arvestades, et enamik Euroopasse saabuvaid rändajaid jõuab siia seaduslike kanalite kaudu; arvestades, et kestliku arengu eesmärgi nr 10 alaeesmärgis nr 7 nõutakse, et riigid hõlbustaksid kavakohase ja hästi hallatud rändepoliitika abil inimeste korrakohast, turvalist, seaduslikku ja vastutustundlikku rännet ja liikuvust;

H. arvestades, et 2024. aastal rändas kolmandatest riikidest ELi 4,2 miljonit inimest[10];

I. arvestades, et paljud varjupaigataotlejate päritoluriigid on väikese ja keskmise sissetulekuga riigid; arvestades, et neist riikidest pärit varjupaigataotlejate vastuvõtumäärades on suuri erinevusi;

J. arvestades, et 2024. aastal andsid ELi riigid kaitsestaatuse 437 900 varjupaigataotlejale, mis on 6,9 % rohkem kui 2023. aastal (409 530); arvestades, et see oli suurim arv pärast Süüria sõjaga seotud pagulaskriisi haripunkte 2016. ja 2017. aastal; arvestades, et heakskiitmise määr ELi tasandil, mis tähendab positiivsete otsuste osakaalu varjupaigaotsuste koguarvust, oli 2024. aastal esimese astme otsuste puhul 51,4 %;

K. arvestades, et 2024. aastal keelati 124 000 kolmanda riigi kodanikul ELi siseneda, 919 000 oli ilma ametliku staatuseta, 453 000 kohta tehti tagasisaatmisotsus ja ligikaudu 110 000 saadeti tagasi väljaspool ELi asuvasse riiki[11]; arvestades, et inimestest, kelle suhtes tehti tagasisaatmisotsus, saadeti tegelikult tagasi ligikaudu 20 %[12];

L. arvestades, et kõige sagedasemini toimub rahvusvaheline ränne naaberriikide vahel; arvestades, et valdava enamiku pagulasi, rahvusvahelist kaitset vajavaid inimesi ja riigisiseseid põgenikke on vastu võtnud väikese ja keskmise sissetulekuga riigid; arvestades, et nende riikide majanduslik koormus on suur ning see mõjutab nende sotsiaalset ja majanduslikku ühtekuuluvust ja arengut; arvestades, et

---

9 https://www.frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/frontex-irregular-border-crossings-down-26-in-2025-europe-must-stay-prepared-lyKpVb

10 See ei hõlma Ukrainast pärit varjupaigataotlejaid ja pagulasi, kes on mõne liikmesriigi ajutise kaitse all. Eurostat, „Migration to and from the EU“ (Ränne ELi ja EList välja), https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Migration_to_and_from_the_EU.

11 Eurostat, „Migration and asylum in Europe – 2025 edition, irregular migration and return“ (Ränne ja varjupaik Euroopas – 2025. aasta väljaanne, ebaseaduslik ränne ja tagasisaatmine), https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/migration-2025#irregular-migration-and-return.

12 Eurostat, „Migration and asylum in Europe – 2025 edition, Orders to leave and return“ (Ränne ja varjupaik Euroopas – 2025. aasta väljaanne, lahkumisettekirjutused ja tagasisaatmised), https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/migration-2025#orders-to-leave-and-returns-of-non-eu-citizens.

arengukoostööl on seetõttu oluline roll ümberasustatud elanikkonna ja vastuvõtvate kogukondade toetamisel;

M. arvestades, et Aafrikas on suur siseränne, kuna ligikaudu 80 % kogu Aafrika rändest toimub Aafrika mandri piires; arvestades, et 2024. aastal registreeriti Sahara-taguses Aafrikas 19,3 miljoni inimese riigisisene sundränne, millest 11,5 miljonit põhjustasid konfliktid ja 7,8 miljonit katastroofid; arvestades, et aastatel 2015–2024 oli Aafrikas riigisiseselt rändama sunnitud inimeste koguarv 38,8 miljonit, mis moodustab 46 % kogu maailma sundrändajate koguarvust, kusjuures 68 % neist olid pärit Kongo Demokraatlikust Vabariigist, Etioopiast, Nigeeriast, Somaaliast ja Sudaanist;

N. arvestades, et 2025. aasta juuni seisuga oli kogu maailmas 117,3 miljonit inimest olnud sunnitud oma kodudest põgenema tagakiusamise, konfliktide, vägivalla, inimõiguste rikkumiste või avalikku korda tõsiselt häirivate sündmuste tõttu; arvestades, et neist 42,5 miljonit olid pagulased, 67,8 miljonit riigisisesed põgenikud ja 8,42 miljonit varjupaigataotlejad[13];

O. arvestades, et ülemaailmsete suundumuste aruanne (Global Trends Report) ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti (UNHCR) uuringud näitavad, et enamik pagulasi ja põgenikke ei soovi oma riigist lahkuda, vaid neid sunnivad selleks sellised ohud nagu konfliktid, tagakiusamine, vägivald või äärmuslikud raskused; arvestades, et ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti 2023. aasta uuringus leiti, et valdav enamik pagulasi eelistaks jääda oma kogukonda, kui nende turvalisus ja elatusvahendid oleksid tagatud;

P. arvestades, et arengukoostööl on oluline roll vaesuse vähendamisel ja ebakindlate olukordade lahendamisel, toetades inimarengut, edendades ja toetades demokraatia, õigusriigi, soolise võrdõiguslikkuse, inimõiguste ja põhiõiguste põhimõtteid ning tugevdades õiguskaitset ja luues kestlikke majanduslikke võimalusi, tõhustades valitsemist ning edendades rahu ja stabiilsust, tegeledes seeläbi ebaseadusliku rände algpõhjustega;

Q. arvestades, et elutingimuste, hariduse ja tööväljavaadete parandamine päritoluriikides on keskse tähtsusega tagamaks, et inimesed saavad luua endale oma kogukonnas tuleviku, selle asemel et olla sunnitud rändama; arvestades, et sihipärane ja tulemuslik koostöö võib seega ebaseadusliku rände stiimuleid vähendada, edendades partnerriikides stabiilsust, julgeolekut ja omavarustatust;

R. arvestades, et suurenenud ebakindlus, sealhulgas seoses kliimamuutuste ja keskkonnaseisundi halvenemisega, ning loodusvarade ammendumine ja ülekasutamine võivad rännet mõjutada; arvestades, et 90 % kõigist loodusõnnetustest on seotud veega ja sellel võib olla mõju toiduga kindlustamatusele,

---

13 https://www.unhcr.org/about-unhcr/overview/figures-glance

sagedasematele ühiskondlikele konfliktidele ja rändele;

S. arvestades, et toiduga kindlustamatuse kõrge tase toob kaasa suurema piiriülese rände, kusjuures elanikkonna toiduga kindlustamatuse suurenemine 1 % võrra sunnib 1,9 % rohkem inimesi rändama; arvestades, et kuigi majanduslikud ja keskkonnategurid üksi ei ole varjupaiga andmise aluseks, suurendavad need märkimisväärselt haavatavuse tegureid, mis võivad nõuda rahvusvahelist terviklikku kaitsesuunitlusega reageerimist;

T. arvestades, et rändevood on sageli seotud loodusvarade, sealhulgas vee nappusega; arvestades, et 2,2 miljardil inimesel kogu maailmas puudub endiselt juurdepääs puhtale joogiveele; arvestades, et Euroopa veekerksuse strateegia eesmärk on edendada veekerksust ning tagada vähemalt 70 miljonile inimesele juurdepääs paremale joogiveele ja kanalisatsioonile tugevdatud riikliku ja piirkondliku tegevuse kaudu strateegia „Global Gateway“ raames;

U. arvestades, et ELi rände- ja varjupaigaleppes rõhutatakse rände välismõõtme tähtsust, arendades laiaulatuslikke partnerlussuhteid, mis põhinevad poliitilisel dialoogil, vastastikusel pühendumusel ja kogu rändeteed hõlmaval käsitusel;

V. arvestades, et Vahemere piirkonna leppes nõutakse programmi „Erasmus+“ laiendamist mitmesse Lähis-Ida ja Aafrika riiki, et ühendada noori ning toetada integreeritumat ja kaasavamat kõrghariduse ja oskuste arendamise keskkonda; arvestades, et leppes nõutakse ka talendipartnerluste laiendamist, sealhulgas ELi talendireservi loomise kaudu, et hõlbustada sidemeid ELi tööandjate ja partnerriikidest pärit tööotsijate vahel;

W. arvestades, et strateegia „Global Gateway“ ja inimarengu investeeringud peaksid andma võimaluse teha arengukoostööd partnerriikide jaoks prioriteetsetes valdkondades, sealhulgas ränne, edendades päritolu- ja transiidiriikides töökohtade loomist, haridust, kutseõpet, demokraatlikke väärtusi ja kõrgeid standardeid, tugevdades head valitsemistava ja läbipaistvust ning kestlikke investeeringuid, sealhulgas veega kindlustatusesse;

X. arvestades, et strateegia „Global Gateway“ eesmärk peaks olema ka edendada kestlikke ja usaldusväärseid partnerlusi roheenergia ja taristu valdkonnas; arvestades, et kliimamuutustega kohanemine ja investeeringud taastuvenergiasse on olulised rände sotsiaal-majanduslike põhjustega tegelemiseks;

Y. arvestades, et majanduskoostöö ja erainvesteeringud on olulised vahendid vaesuse vähendamiseks ja omavarustatuse suurendamiseks, stimuleerides partnerriikides kestlikku kohalikku majanduskasvu;

Z. arvestades, et tööstuse areng on osutunud üheks mõjusamaks viisiks

inimesi vaesusest välja tuua; arvestades, et sotsiaalselt vastutustundlikud ja kestlikud investeeringud tootmisvõimsusse võivad luua töövõimalusi ja avaldada mitmekordistavat mõju;

AA. arvestades, et inimkaubandus ja smugeldamine on põhiõiguste ränk rikkumine, mis jätab inimesed ilma nende väärikusest, vabadusest ja põhiõigustest; arvestades, et kuritegelikud inimkaubandus- ja smugeldamisvõrgustikud kasutavad rändajaid ära, saades ohtlikest teekondadest kasu;

AB. arvestades, et mõnes riigis puuduvad vahendid ja ressursid nende kuritegude ennetamiseks ja tõrjumiseks; arvestades, et rahvusvahelised partnerlused võivad inimkaubanduse ja smugeldamise vastasele võitlusele tulemuslikult kaasa aidata;

AC. arvestades, et arengukoostööl on oluline roll ebaseadusliku rände ja sundrände algpõhjustega tegelemisel, samuti smugeldamise vastu võitlemisel, pagulaste ja rahvusvahelist kaitset vajavate inimeste kaitsmisel, pagulasi vastuvõtvate riikide toetamisel ja seaduslike rändevõimaluste väljatöötamisel;

AD. arvestades, et julgeolek, stabiilsus, territoriaalne terviklikkus ja hea valitsemistava on säästva arengu meetmete eeltingimused, ning arvestades, et EL peaks toetama partnerriike ka õiguskaitsealase suutlikkuse ja piirihalduse tugevdamisel ning organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemisel;

AE. arvestades, et tulemuslik rände haldamine eeldab ka tihedamat koostööd päritolu- ja transiidiriikidega ning haavatavaid inimesi ärakasutavate kuritegelike võrgustike lõhkumist; arvestades, et kohaliku arengu ja stabiilsuse toetamine partnerriikides aitab kõrvaldada rände algpõhjusi pikemas perspektiivis;

AF. arvestades, et arengukoostöö raames antav Euroopa toetus kolmandate riikide toimivatele varjupaigasüsteemidele on varjupaigataotlejate rahvusvahelise kaitse jaoks eluliselt tähtis;

AG. arvestades, et tagasisaatmis- ja taasintegreerimispoliitika peab täielikult austama inimõigusi; arvestades, et tagasisaatmise ja taasintegreerimise alane koostöö võib tuua vastastikust kasu, kui selles võetakse arvesse vabatahtlikku, väärikat ja püsivat tagasipöördumist päritoluriikidesse;

AH. arvestades, et tagasivõtulepingud ja uuenduslikud kohandatud projektid, mille eesmärk on taasintegreerida rändajad nende päritoluriikidesse, on partnerriikidega tehtava tulemusliku koostöö lahutamatu osa;

AI. arvestades, et arengukoostööl on oluline roll ümberasustatud elanikkonna ja vastuvõtvate kogukondade sotsiaal-majandusliku integratsiooni toetamisel ning haavatavas olukorras olevate inimeste, sealhulgas naiste, laste ja puuetega inimeste kaitsmisel;

AJ. arvestades, et ränne võib soodustada kestlikku arengut ja kaasavat majanduskasvu nii päritolu- kui ka sihtriikides, samuti piirkondades ja nende vahel; arvestades, et rändel on majanduslik mõju nii siht- kui ka päritoluriigile; arvestades, et see mõju avaldub rändajate panuses riigi rahandusse, tööhõivesse ja töökohtade loomisse ning diasporaakogukondade rollis oma päritoluriikide majandusarengu toetamisel;

AK. arvestades, et diasporaakogukondadel on oluline roll partnerriikide arengus, eelkõige kaubanduse ja majandusarengu edendamisel ning mitmesuguste rände ja liikuvusega seotud küsimuste lahendamisel; arvestades, et ELi ülemaailmsel diasporaarahastul võib selles kontekstis olla keskne roll;

AL. arvestades, et ajude äravool võib tekitada kolmandatele riikidele probleeme nii arengu kui ka rändega seotud poliitiliste eesmärkide saavutamisel;

Rände ja arengukoostöö vahelised seosed

1. rõhutab rände ja arengukoostöö omavahelist seotust ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jätkuvalt tagama oma rändepoliitikas poliitikavaldkondade arengusidususe, austades täielikult inimõigusi ja ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030;

2. rõhutab, et arengukoostööd ning ELi välis- ja julgeolekupoliitikat tuleb alati arendada ja rakendada täiesti sidusalt, kasutades pragmaatilist ja vastastikku kasulikku, tulemustele suunatud käsitust, mille eesmärk on tagada stabiilsus ja majanduslikud võimalused partnerriikides, sealhulgas rändevoogude lähte- ja transiidiriikides;

3. rõhutab, et arengukoostöös tuleks kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega seada esikohale vaesuse kaotamine, ebavõrdsuse vähendamine ja kestlik areng, konfliktide ennetamine ja rahu kindlustamine majandusliku mõjuvõimu suurendamise kaudu, valitsemisreformid ja inimõiguste edendamine partnerriikides, seades muude eesmärkide hulgas tähtsale kohale ka pikaajalised investeeringud, mis põhinevad partnerriikide arenguprioriteetidel ja -vajadustel, sealhulgas ebaseadusliku rände ja sundrände algpõhjustega tegelemisel;

4. tuletab meelde, et kriisid ja vaesus mõjutavad naisi ja tütarlapsi sageli ebaproportsionaalselt; kutsub seetõttu komisjoni üles kasutama arenguprogrammides inimõigustel põhinevat ning soo aspekti ja haavatavust arvestavat käsitust ning rõhutab, et on väga oluline teha kindlaks inimõigustega seotud riskid, võtta leevendusmeetmeid ja tagada, et erilist tähelepanu pööratakse kõigile haavatavas olukorras olevatele inimestele, sealhulgas puuetega inimestele, eakatele, tõrjutud kogukondadele ning naistele, tütarlastele ja noortele, eriti kuna naiste roll ebakindlates oludes ja rahuloomes, konfliktide ennetamisel ja kestlikus arengus on

äärmiselt tähtis, kuna nad tegutsevad sageli eesliinil ning võivad olla muutuste, vastupanuvõime ja taastumise olulised tegurid; rõhutab, et naiste kaasav osalemine otsuste tegemises, vahendamises, kliimameetmetes ja kogukonna arengus toob kaasa mõjusamad ja püsivamad tulemused;

5. rõhutab, kui oluline on Euroopa tiimi käsitus, mis tagab sidususe rände välismõõtmega tegelevate ELi institutsioonide ja liikmesriikide vahel; rõhutab, et Euroopa tiim peaks koordineerima poliitilisi, diplomaatilisi, rahalisi ja tehnilisi jõupingutusi, et arendada ja süvendada laiaulatuslikke partnerlusi, mis toetavad partnerriike rände turvalisel, korrakohasel, seaduslikul ja vastutustundlikul haldamisel, kasutades toimivat inimõigustel põhinevat ja inimkeskset lähenemist, milles arvestatakse ka pagulaste ja riigisiseste põgenike vajadusi;

6. rõhutab, et korruptsiooni ennetamiseks ja halva juhtimise vältimiseks peaks komisjon tagama selgete seire- ja hindamismehhanismide olemasolu, et kindlustada mõjus vastutus ja läbipaistvus ELi eelarve täitmisel, sealhulgas arengu ja rände algpõhjuste vahelise seose käsitlemisel;

7. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tõhustama poliitilist dialoogi kolmandate riikidega, et tugevdada ja arendada riigipõhiselt terviklikke ja vastastikku kasulikke käsitusi, milles võetakse arvesse päritolu- ja transiidiriikide konkreetset olukorda ning arengu- ja rändevajadusi, eelkõige inimarengu, inimväärse töö, sotsiaalse kaasatuse ning rändajate, pagulaste ja riigisiseste põgenike kaitse valdkonnas; rõhutab, et selline koostöö peaks põhinema solidaarsusel, jagatud vastutusel ja inimõiguste austamisel;

8. rõhutab vajadust kujundada selge arusaam rändajate asundustest ja nende kohalikust mõjust; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja strateegia, milles rõhutatakse vajadust kohaliku perspektiivi järele, et tugevdada kohapealset isevastutust ja tugineda olemasolevatele piirkondlikele prioriteetidele, eelkõige toetades mandrisisese rände süsteeme;

9. kutsub komisjoni üles seadma prioriteediks ebakindlate oludega geograafilised piirkonnad, võttes arvesse ka rändepõhiseid andmeid ja teaduspõhist teavet, et teha paremini kindlaks partnerriikide vajadused ja keskenduda nende prioriteetidele, sealhulgas ebaseadusliku rände ja sundrände valdkonnas;

10. rõhutab, et strateegial „Global Gateway“ võib olla keskne roll kestliku majandusarengu ja töökohtade loomise edendamisel partnerriikides, suurendades seeläbi kohalike kogukondade mõjuvõimu ja võimaldades inimestel aktiivselt panustada nii oma päritoluriikide kui ka vastuvõtvate kogukondade arengusse, tegeledes seeläbi ebaseadusliku rände algpõhjustega;

11. rõhutab vajadust tagada erasektori suurem kaasamine, mitmekesistada ja rakendada seaduslikke võimalusi, tunnustada oskusi, kaasata ELi arengupanku ning töötada välja uuenduslikud viisid segarahastamiseks Euroopa tiimi raames, edendades ühtlasi strateegiat „Global Gateway“; ergutab Euroopa erasektorit osalema partnerriikide arenguprojektides, tagades toetuse turvalisele ja läbipaistvale investeerimisraamistikule, mis hõlbustab väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kaasamist ning kohalike tootmisahelate loomist;

12. rõhutab, et rändevoogude, sealhulgas sundrände põhjuste seas on veenappus, keskkonna ja maa seisundi halvenemine, raadamine ja muud kliimaga seotud katastroofid; rõhutab, et keskkonnaseisundi halvenemise ja kliimast tingitud katastroofide tõttu ümberasustatud isikud vajavad asjakohast toetust; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles seadma arenguprogrammides esikohale investeeringud loodusvarade kestlikku majandamisse, sealhulgas vee- ja mullakaitsesse, taasmetsastamisse, kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelisse põllumajandusse ja taastuvenergiasse, et tugevdada sotsiaalset ühtekuuluvust ja kogukondade vastupanuvõimet, vältida pingeid loodusvarade pärast ja suurendada inimeste võimalusi ehitada oma elu päritoluriigis üles nii, et see oleks jätkusuutlik;

13. rõhutab, et EL peab rakendama holistilist lähenemist, keskendudes kohalikule tasandile eesmärgiga anda arenguabi, mis aitaks kaasa struktuursele arengule demokraatia, õigusriigi, reeglitel põhineva korra ja institutsioonide toetamise kaudu, et saavutada kestlik mõju;

14. rõhutab, et on oluline rakendada arenguprogramme tihedas koostöös kohalike omavalitsuste, kodanikuühiskonna ja erasektoriga;

15. rõhutab vajadust võidelda inimeste smugeldamise ja inimkaubanduse vastu tugevdatud rahvusvahelise ja mitmepoolse koostöö kaudu partnerriikidega, sealhulgas vajaduse korral kohalike omavalitsuste, julgeolekujõudude ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega, kuritegevuse ennetamise, ohvrite kaitse, tõhustatud õiguskaitse, desinformatsiooni ümberlükkamisele suunatud teavituskampaaniate ja kuritegude toimepanijate vastutusele võtmise valdkonnas ning selleks, et vältida rändajate ärakasutamist kuritegelike võrgustike ja smugeldajate poolt, ja pakkuda ohutumaid alternatiive, luues seaduslikud kanalid turvaliseks ja seaduslikuks rändeks ning tööjõu liikuvuseks; rõhutab, et range piirikontroll ilma alternatiivsete seaduslike rändevõimalusteta muudab rändeteid ning toob kaasa teistsugused etapid teekonnal ja uute transiidiriikide kasutamise, mis suurendab teekonna ebakindlust ning rändajate ohtu langeda smugeldamisvõrgustike, väljapressimise ja vägivalla ohvriks;

16. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama rändealast koostööd partnerriikidega;

17. tuletab meelde, et humanitaarabi tuleks alati anda kooskõlas humanitaarpõhimõtetega;

18. kutsub komisjoni üles jätkuvalt toetama päritoluriike ja vastuvõtvaid naaberriike suurenenud mandritevaheliste rändevoogudega toimetulekul;

19. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama oma suutlikkust hoida ära rändajate ärakasutamist ja sellele reageerida; rõhutab vajadust tõhustada koostööd partnerriikide ja asjaomaste ametitega, et sellist tegevust avastada, ennetada ja tõkestada;

20. rõhutab, et arengu rahastamine avaliku sektori vahenditest on partnerriikide jaoks väga oluline ja et erainvesteeringud võivad aidata kaasa ELi arengupoliitika eesmärkide saavutamisele; märgib, et ELi investeerimistagatised julgustavad ettevõtjaid tegema investeeringuid, tingimusel et täidetakse ranget hoolsuskohustust, et tagada sotsiaalsete, keskkonna- ja juhtimisnormide järgimine ning kooskõla kestliku arengu eesmärkidega; tuletab meelde, et kestliku arengu eesmärkide saavutamine on oluline elatusvahendite paremaks kindlustamiseks kolmandates riikides;

21. nõuab, et ELi rahastamisvahendite ning Euroopa Kestliku Arengu Fond+ ja Euroopa Investeerimispank seaksid eesmärgiks luua kohapeal majanduslikku kasu, et tugevdada majanduslikku autonoomiat ja pikaajalist kestlikkust;

22. tuletab meelde, et ametlik arenguabi on jätkuvalt oluline vahend vaesuse ja ebavõrdsuse vähendamiseks ning kõige haavatavamate kogukondade toetamiseks; kritiseerib teravalt ametliku arenguabi järsku kärpimist juhtivate ülemaailmsete rahastajate poolt; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid täidaksid oma kohustust kulutada 0,7 % oma kogurahvatulust ametlikule arenguabile;

23. kutsub komisjoni üles tagama suurema vastutuse, läbipaistvuse ja parlamentaarse järelevalve kogu ELi rahastamise kavandamisel ja rakendamisel, sealhulgas tulevase instrumendi „Globaalne Euroopa“ puhul, milles tuleb seada esikohale kestliku arengu eesmärkide rakendamine, sealhulgas seoses ebaseadusliku rände probleemide lahendamisega;

24. rõhutab, et põllumajanduse ja maaelu areng koos toidu- ja toitumispoliitikaga võib aidata mõningaid rände algpõhjusi leevendada; tuletab meelde, et maa ja loodusvarade kättesaadavus on äärmiselt oluline, et tagada kohalike kogukondade toiduga ja toitumisalane kindlustatus, parandada väikepõllumajandustootjate tootlikkust, kohandades ühtlasi tootmist kliimamuutustega, ning et edendada ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni maavalduse vastutustundlikku haldamist käsitlevate vabatahtlike suuniste rakendamist, milles seatakse esikohale maavaldusõiguse seaduslike omanike, eelkõige naiste õigused ja vajadused;

25. kutsub komisjoni üles suurendama oma arengustrateegia raames toetust kõrgharidusasutustele ning tehnilisele ja kutseharidusele ja -koolitusele partnerriikides, kuna see on vahend rände algpõhjuste kõrvaldamiseks; rõhutab, kui oluline on tugevdada inimarengut, investeerides oskustesse kohalikul tasandil; kutsub komisjoni üles abistama partnerriike sellealase suutlikkuse suurendamisel; nõuab lisaks suuremat toetust noorte juhitud algatustele, mille eesmärk on tugevdada oskusi, innovatsiooni ja vahetust ning kasutada rännet kestliku arengu liikumapaneva jõuna;

26. kutsub komisjoni üles kaaluma ka ELi talendipartnerluste loomist rohkemate kolmandate riikidega, eelkõige suure väljarändemääraga riikidega;

27. rõhutab, et majanduslik võimestamine ja inimväärsete töökohtade loomine on peamised ebavõrdsuse vähendamise vahendid, mis aitavad kindlustada elatusvahendeid päritoluriikides ja vähendavad seega ebaseadusliku rände põhjuseid; nõuab, et ELi rahaliste vahenditega toetataks ka kohalikku ettevõtlust ja avalikku taristut;

28. rõhutab, et noored peavad olema partnerluste keskmes ja neil on kestliku arengu seisukohalt väga oluline roll; rõhutab, kui oluline on toetada vahetusprogramme, nagu programm „Erasmus+“ ja muud noorte liikuvuse ja oskuste programmid, et pakkuda haridus- ja töövõimalusi ning anda noortele võimalus oma päritoluriigis edu saavutada;

29. kutsub komisjoni üles lisama põllumajanduse ja veemajanduse oma koostööprioriteetide hulka ning edendama projekte, mis parandavad omavarustatust ja vähendavad rändesurvet;

30. märgib, et ränne ja ajude äravool võivad takistada partnerriigi arengut, vähendades selle käsutuses olevat kvalifitseeritud tööjõudu; tuletab meelde, et arengukoostöö võib seda ohtu leevendada laiahaardeliste strateegiate abil, millega toetatakse kvaliteetseid haridus- ja koolitussüsteeme, tugevdatakse kohalikke tööhõivevõimalusi ning edendatakse teadmiste ja oskuste edasiandmist; kutsub seetõttu komisjoni üles jätkama oma tööd selles valdkonnas, sealhulgas tegelema ajude äravoolu probleemiga arengupoliitika raamistiku ja rahastamise kaudu;

31. tunnistab diasporaakogukondade olulist rolli kestliku arengu, investeeringute ja innovatsiooni edendamisel oma päritoluriikides; rõhutab, et diasporaavõrgustike mõjuvõimu suurendamine toob vastastikust kasu nii partnerriikidele kui ka ELile; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid tõhustaksid koostööd diasporaaorganisatsioonidega ja töötaksid välja kaasavad programmid, mis toetavad korduvrände vastastikku kasulikke vorme;

32. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles investeerima teadlikkuse suurendamise kampaaniatesse nii ELis kui ka kolmandates riikides, et võidelda desinformatsiooni vastu ja levitada teavet ebaseadusliku

rände riskide kohta ning edendada arusaamist tööjõurände kohustusi käsitlevatest ELi normidest;

33. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama rahastamist, et parandada õigusriiki, demokraatia toetamist, riigi ja suutlikkuse suurendamist ning avalikke teenuseid, sealhulgas tervishoidu, ning puhta vee ja hariduse kättesaadavust;

34. kinnitab veel kord, et holistiline lähenemine, mis ühendab arengukoostööd ja rände haldamist, on oluline julgeoleku ja solidaarsuse tulemuslikuks tagamiseks nii ELis kui ka päritolu- ja transiidiriikides;

35. on rahul olulise tööga, mida teevad humanitaar-, arengu- ja rahuvaldkonnas tegutsejad, eelkõige ÜRO organisatsioonid, muud rahvusvahelised organisatsioonid ja kohalikud osalejad, sealhulgas kohalikud ametiasutused, kodanikuühiskonna organisatsioonid, inimõiguste kaitsjad, nais-, noorte- ja valitsusvälised organisatsioonid ning usukogukonnad ja -organisatsioonid;

o
o o

36. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja Euroopa välisteenistusele.